

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: Chelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1870

NO. 45. — ŠTEV. 45.

NEW YORK, SATURDAY, FEBRUARY 24, 1934. — SOBOTA, 24. FEBRUARJA 1934

TELEFON: Chelsea 3-3878

VOLUME XLII. — LETNIK XLII.

KRALJ ALEKSANDER O POLOŽAJU NA BALKANU

ČE BODO SOSEDJE PUSTILI BALKANSKE DRŽAVE V MIRU NE BO POVODA ZA VOJNO

Ameriški časniški poročevalec H. R. Knickerbocker, ki po naročilu Hearstovih listov potuje po Evropi ter študira politični položaj, je bil pri jugoslovanskem kralju v avdenci. — Balkanske države so uredile svoje zadeve. — Vojne nevarnosti zaenkrat ni.

BEograd, Jugoslavija, 23. februarja. — Jugoslovanski kralj Aleksander je sprejel časniškega poročevalca Knickerbockerja v kraljevi palači Dedinje, ki stoji na hribu nad Beogradom. Kralj, v generalski uniformi brez odlikovanj, ponudi poročevalcu cigaretto, mu jo sam prižge ter takoj prične odgovarjati na vprašanja. Na vprašanje, ako misli, da bo prišlo do nove vojne v Evropi, je reklo kralj:

"Vojna? Na Balkanu se vojna ne more pričeti. Skozi desetletja je Evropa trdila, da je Balkan središče nemirov. To ni nikdar bilo resnično, dokler so velesile pustile Balkan v miru in še posebno danes to ni resnično."

"Na Balkanu smo v svoji hiši napravili red. Samo poglejte, koliko je bilo lansko leto storjenega za mir in prepričali se boste, da Balkan ni središče sporov, temveč središče medsebojnega sporazuma. — Smelo trdim, da so razmere med balkanskimi državami danes boljše urejene in da je tam manj vzroka za vojno, kot v kateremkoli drugem delu Evrope."

"Ne, med balkanskimi državami ni nevarnosti za vojno. Toda so, žal, vplivi od zunaj, ki delujejo, kar prej, da vstvarjajo na Balkanu nemir ter ovirajo naš gospodarski sporazum."

"Neobhodno potrebno je, da je Balkan prost vsakega tujega vpliva, in če je Balkan prepuščen samemu sebi, tedaj bodo gotovo narodi pokazali resnično zeljo po miru in bodo mnogo prispevali k evropskemu miru. Ko bi velesile samo pustile Balkan, ne bi nikdar imeli niti sence prepira."

"Jugoslavija na noben način nima vzroka, da bi ževela vojno. Organizirali smo svojo državo. Dosegli smo, kar smo že veli. Sedaj je naša edina želja to državo braniti. Imamo samo eno zahtevo in sicer: da nas puste v miru."

"Za vsako pretečo nevarnost v bodočnosti je Jugoslavija popolnoma pripravljena, da se brani. Toda o miru ali vojni bodo odločile velesile."

"V splošnem je moje prepričanje, da bi imeli danes mnogo manj bojazni glede katerekoli evropske države, ako bi tudi druge države zavzele slično miroljubno politiko kot Jugoslavija."

"Nekateri državniki neprestano skušajo posredovati med drugimi državami pod pretvezo, da delujejo za mir, v resnici pa skušajo kaj pridobiti za sebe. Do pravnega sporazuma med državami more priti samo, ako se države naravnost med seboj pogajajo, brez posredovalcev in zlasti brez takih posredovalcev."

"Nekateri državniki tudi neprestano zahtevajo izprenembo mirovnih pogodb, češ, da je s tem mogoče preprečiti vojno. To pa je popolnoma napacno in ravno nasprotno je danes resnično."

"Gotovi krogi tudi računajo na notranje zmede v Jugoslaviji. Toda ti krogi bodo zelo presenečeni, ako bo kdaj prišla priložnost, da pokažemo edinstvo in lojalnost našega naroda. Tako govorjenje je krivично. Mogoče se spominjate, da je bilo slično govorjenje o "slabi" Srbiji razširjena pred vojno, toda zgodovina je pokazala, kako napacna in krivična je bila ta sovražna propaganda. Mi v Jugoslaviji smo popolnoma pripravljeni za vsak slučaj."

Kraljeva straža ne nosi odlikovanj; ne nosi jih

Velike pogrebne svečanosti v Bruslju

ODVAJALEC SE JE OBESIL

Priznal je poižkušeno od vedbo. — Tudi njegov sokrivec Lacy je bil aretiran in je priznal.

Chicago, Il., 23. februarja. — Charles W. Mayo, ki je bil aretiran vsled poižkušene odvedbe bankirja in izdajatelja nekegaista Emanuela Phil. Adlerja iz Davenport, Iowa, se je v svoji celici na policijski stražnici obesil. Mato prej je bil v nekem hotelu aretiran tudi njegov sokrivec Jack Lacy.

Mayo se je obesil s kravato, katera policija pri preiskavi ni našla pri njem na možljivi drog v omrežju svoje celice. Kravato je privzel za drog, nataknil si zanjko ter je z nogami odmisl leseno posteljo na kateri je stal.

Kot Mayo, je tudi Lacy priznal svojo krivido. Mayo se je obesil, ko bi imel biti pripeljan pred Lacyjem. Ko so stražniki prisli v njegovo celico, da ga odpeljejo, je visel mrtev z železne palice.

Mayo in Lacy sta zameravala Adlerja v hotelu pobiti na tla, ga omamili in nato v velikem kovčku spravili iz hotela na kraj, kjer bi ga držati, dokler ne bi bila plaćana njegova odškupnina v znesku \$40,000. Mayo in Lacy sta najela soto poleg Adlerjeve sobe v hotelu Morrison. V njuni sobi je policija našla kovček, revolver in golob. Njum naklep se je izjačil, ko se je Adler, dasi je dobil lud udarc na glavo, postavil obema v bran in je mogel poklicati na pomoci.

Mayo je že tretji odvajalec, ki je usmrtil. Pred njim se je obesil Willie Sharkey, ki je bil pod obdobjem, da je odvedel Faktorja, v Ječi v St. Paulu. Verne Sankey, ki je bil zaprt zaradi Boetscherjeve odvedbe, se je obesil v Ječi v Sioux Falls.

DUMASOVA ŽENA UMRLA

Pariz, Francija, 22. februarja. Madame Alexandre Dumas, vdova po mladšem Dumasu, pisatelju romana "Dama s kameljamij" je umrla.

Ker je Dumas čutil starost, se je v drugič poročil s hčerjo nekega gledališkega igralca 26. julija 1895. Pet mesecov pozneje, 27. novembra 1895 pa je Dumas v svojem 71. letu umrl za vnetjem mežanske mrene. Dumasova prva žena je bila princesa Nariskinoval, od katere je bil več let ločen. Umrla pa je nekaj mesecov pred njegovo drugo poroko.

SANTIAGO. KUBA

Santiago, Kubo, 23. februarja. Dijaki so vpravzori velike demonstracije, in ko jih je hotelo vojaštvo razgnati, je prišlo do kravilih spopadov. Trije študentje so bili težko ranjeni.

Po ulicah patrulirajo močni vojaški oddelki.

KNEZ STARHEMBERG PRI OTONU

Bruselj, Belgija, 23. februarja. Z bliskovito naglico se je razširila danes vest, da je knez Starhemberg, načelnik avstrijskega "Heimwehr" obiskal princa Ottona in bivšo avstrijsko cesarico Zito, ki stanujeta v nekem gradu v bližini mesta.

Tozadovna vest pa še ni uradno potrjena.

niti kralj. Vsi so bolj ponosni na svojo vojsko in orožje kot pa na odlikovanja.

Vsek kralj je po imenu vrhovni poveljnik svoje vojske. Kralj Aleksander je že v dveh vojnah vodil svojo vojsko do zmage.

Nevarnost evropske vojne je po mnenju vojaških krogov v Nemčiji. Tekom razročitvene konference bo Nemčija zopet stavila svoje zahteve za enakost v orožju in ker ni več članica Lige narodov, bo v tem oziruhotela imeti proste roke. In to bo v Jugoslaviji kritičen trenutek. Ali bo Francija stopila na noge? Belgrad misli, da bo; vse je odvisno od Anglie.

Kralj Aleksander je pripravljen in ravno tako njegova vojska. Jugoslavija želi mir, toda branila bo vsako ped svoje zemlje.

NASPROTJE MED KITAJCI IN MEHIKANI

Mehiški narodnjaki zatevajo, naj se Kitajci izselijo iz mesta. — Kitajski trgovci so obljubili, da se bodo izselili.

San Diego, Cal., 23. februarja. Le z hrvečjim naprom so bili v mehiškem obmejnem mestu Ensenada preprečeni ljudi plemenski boji med Kitajci in Mehikanec, ki so maseljeni kitajski posestniki in trgovci ter njihovi uslužbeniki izjavili, da zapustijo mesto. Zadnje je več Kitajev zbežalo v Tijuano in Mexicli, da se zognje preganjanju.

Ta napeti položaj je posledica konkurirnih bojev med kitajskimi in mehiškimi trgovci. Dvajset kitajskih trgovin je pred nekaj dnevi znižalo cene svojemu blagu, da bi s tem prisilili štiri mehiške trgovine, da zapustijo svoja vrata. Mehikanec pa smatrajo Kitajce, ki imajo že več generacij trgovino mesta v svojih rokah, za pritepel.

Vsled tega so se mehiški narodnjaki zavezeli, da zatevajo, da se Kitajci izselijo iz mesta in pristojje do resnih izgredov, ko so Mehikanec drvili po ulicah in prisili Kitajce, da so zaprli svoje trgovine.

Neko ranč izven mesta so Mehikanec požgali, četudi je bila last nekega Mehikanca, toda je imel kitajske dečave. Sedaj vidi v mestu premirje, ker so kitajski trgovci obljubili, da zapustijo mesto.

Parlamentarna preiskava gloede mojega bega ni prinesla nikakih dokazov, da sem kdaj komu plačal le en peni, da sem dobil svojo prostost. Ako bi bil hotel storiti, tedaj bi bil mogel tekmo vojnih let podkupiti kogarkoli, da bi sedel v naslonjaču v armadi ali pa pri mornarici in takobi se izognil vsem neprilikam. Toda tedaj nisem bil dovolj diplomičen. Bil sem preveč pošten in posledica tega je, da moram sedaj nositi svoj križ.

DIAŠKI NEMIRI NA KUBI

Santiago, Kubo, 23. februarja. Dijaki so vpravzori velike demonstracije, in ko jih je hotelo vojaštvo razgnati, je prišlo do kravilih spopadov. Trije študentje so bili težko ranjeni.

Po ulicah patrulirajo močni vojaški oddelki.

KNEZ STARHEMBERG PRI OTONU

Bruselj, Belgija, 23. februarja. Z bliskovito naglico se je razširila danes vest, da je knez Starhemberg, načelnik avstrijskega "Heimwehr" obiskal princa Ottona in bivšo avstrijsko cesarico Zito, ki stanujeta v nekem gradu v bližini mesta.

Tozadovna vest pa še ni uradno potrjena.

niti kralj. Vsi so bolj ponosni na svojo vojsko in orožje kot pa na odlikovanja.

Vsek kralj je po imenu vrhovni poveljnik svoje vojske. Kralj Aleksander je že v dveh vojnah vodil svojo vojsko do zmage.

Nevarnost evropske vojne je po mnenju vojaških krogov v Nemčiji. Tekom razročitvene konference bo Nemčija zopet stavila svoje zahteve za enakost v orožju in ker ni več članica Lige narodov, bo v tem oziruhotela imeti proste roke. In to bo v Jugoslaviji kritičen trenutek. Ali bo Francija stopila na noge? Belgrad misli, da bo; vse je odvisno od Anglie.

Kralj Aleksander je pripravljen in ravno tako njegova vojska. Jugoslavija želi mir, toda branila bo vsako ped svoje zemlje.

BERGDOLL NI NIKOGAR PODKUPIL

Svojega bega si ni kupil z graftom. — Pustil je, da je njegova jamčina zapadla in je pobegnil v Nemčijo.

Philadelphia, Pa., 25. februarja. — Nikdar nisem plačal niti penija grafta, da bi se mogel izogniti ječe, zatrjuje s svojim dopisom v listu "Record". Grover C. Bergdoll, sin pivovarnarja, ki je bil med svetovno vojno aretiran, ker je prijavil za vojno službo ter je nato pobegnil iz Združenih držav.

Pismo je prišlo iz Weinsberga na Wuertemberškem v Nemčiji ter je bilo pisano 10. februarja.

List "Record" se je v svojem uvodnem članku obrnil na predsednika Roosevelta s prošnjo, da bi Bergdolla pomiloval, vsled česar Bergdoll izraža listu svojo zahtovo za njegov trud. Pred časom je bilo zatrjevanje, da je mogel pobegniti samo s tem, da je podkučil več oseb.

Bergdoll, ki živi sedaj v Weinsbergu s svojo ženo in tremi otroci, piše listu "Record":

"Parlamentarna preiskava gloede mojega bega ni prinesla nikakih dokazov, da sem kdaj komu plačal le en peni, da sem dobil svojo prostost. Ako bi bil hotel storiti, tedaj bi bil mogel tekmo vojnih let podkupiti kogarkoli, da bi se sedel v naslonjaču v armadi ali pa pri mornarici in takobi se izognil vsem neprilikam. Toda sem bil dovolj diplomičen. Bil sem preveč pošten in posledica tega je, da moram sedaj nositi svoj križ.

SANDINOVEGA TRUPLA BAJE ŠE NISO NAŠLI

U m o r priljubljenega vstaškega voditelja bo dal povod sovražnostim.

Vlada pravi, da vlada

mir.

Tegucigalpa, Honduras, 23. februarja. — Privatna poročila, ki so dospeila sem iz Nicargave, natančajo, da bo najbrž izbruhnila v republiki vstaja, ker so narodni gardisti usmrtili priljubljenega vstaškega voditelja Augusta Sandina.

Vstasi se zbirkajo pod vodstvom generala Colindresa, Sandinovega prijatelja. V notranjosti deleže se že baje začeli boji.

San Salvador, 23. februarja. — Vlada zamorske republike Liberijske je sporočila potom svojega tukajnjšnjega zastopnika, da bo vkratko poslala posebno deputacijo v Združene države, ki bo skušala dobiti finančno pomoč v obliki posojila.

Prva obravnavna je bila prekinjena, ker je bila dr. Wynnekoop izjavila, da so zdravnički izvajali, da more vsak čas umreli.

Njen zagovornik je takoj v pričetku druge obravnavne naznani, da bo skušal dokazati, da dr. Wynnekoop ni umorila svoje sinahe, temveč da je bil ta zločin del drugih ljudi.</p

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

L. Benedik, Treas.

Issued Every Day Except Sundays and Holidays
Za celo leto velja za Ameriko in Za New York za celo leto \$7.00
Kanado \$6.00 Za pol leta \$3.50
Za pol leta \$3.00 Za inozemstvo za celo leto \$7.00
Za četr leta \$1.50 Za pol leta \$3.50
Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemni nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli posiljati po Money Order. Pri spremembni kraju naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje blagovale naznamo, da hitreje nadležno naložimo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3-3878

VELESILE IN AVSTRIJA

Mednarodni zapletljaji zaradi Avstrije se neprestano množe.

Italija, ki je ponovno izjavila, da ne bo pod nobenim pogojem trpela, da bi imeli v Avstriji Hitlerjevi pristaši (nazisci oziroma narodni socialisti) poglavitno besedo ter je v potrditev tega svojega sklepa poslala vojaštvo na avstrijsko mejo, je dobila tri tovariše, ki v tem pogledu soglašajo z njim.

Francija in Anglija se bosta na vse kriplje protivili nadvladi nazisci, kajti nadvlada nazisci bi pomenila priključitev Avstrije Nemčiji.

Te priključitve zlepa ne bo mogoče izvesti, če bi jo pa hoteli izvesti s silo, bi bila vojna neizogibna.

Protestu se je pridružila tudi Čehoslovaška, ker bi bila v slučaju priključitve obdana od treh strani od razsirjene nemške države.

Ker je Čehoslovaška poglavitna opora Male antante, bosta tudi Jugoslavija in Romunija potegnili živo.

Van der Velde, predsednik socijalistične internacionale, se je obrnil na Ligo narodov ter jo pozval, naj one mogoči združenje Avstrije in Nemčije. Do tega so ga dovedli mednarodni zapletljaji.

Temu splošnemu odporu je dal povod strah, da bi se Evropa izpremenila v bojišče, če se ne posreči obdržati na vajetih narodnih socialistov.

IZ DEŽJA POD KAP

Vse vstaje — čedno število jih je bilo, — ki so se zadnjega leta završile na Kubi, so imele svoj izvor v mržnji do ameriških kapitalistov, kateri prebivalstvo nesramno izrabljajo.

Za Machadom, vdanim hlapcem ameriškega kapitala, je bilo po vrsti vstoličenih in strmoglavljenih četvero ali petero predsednikov.

Nekateri so bili strmoglavljeni zato, ker so šli preveč na roko ameriškim kapitalistom, drugi so pa morali odstopiti, ker ameriški kapital ni bil ž njimi zadovoljen.

Sedaj predseduje Kubi Mendietta, cigar vlada je Amerika v presenetljivo kratkem času priznala, in ki se od dne do dne bolj izkazuje kot zvest podložnik Združenih držav.

V kratkem času bo sklenjena trgovinska pogodba med Kubo in Ameriko. Da ima Amerika vse triumfe v rokah, je samoposebi razumljivo.

Na ljubo ameriškim kapitalistom, je poslal kubanski vojni minister, polkovnik Fulgencio Batista, močan oddelok vojakov in mornarjev v province Oriente z naročilom, naj napravijo tam mir in red.

V Orientu štrajkajo namreč delaveci ameriške United Fruit Company.

Red bo uveljavljen, na škodo delavcev, seveda.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIU	V ITALIJO
Za \$ 2.75	Din. 100
" 5.05	" 200
" 7.35	" 300
" 11.95	" 500
" 323.25	" 1000
Za \$ 9.25	Lir 100
" 17.90	" 200
" 44	" 500
" 87.50	" 1000
" 174	" 2000

KEK SE CENE SEDAJ HITRO MENJajo SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še bolje pogoje.

REFLACILA V AMERIŠKIM DOLARJEM

Za izplačilo \$5.00 morate poslati	\$ 5.75
" 10.00	" 10.85
" 15.00	" 15.10
" 20.00	" 21
" 40.00	" 41.25
" 80.00	" 81.50

Prejemnik dobri v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Nujna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino \$1.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

216 West 18th Street, New York, N. Y.

South Ashland Ave., Chicago, Ill.

216 West 18th Street, New York, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

GENEVIEVE DUHAMELET:

TETA MARTA

"Povedala bom teti Marti!"
"Vprasaj teto Marto!"
"To je stvar tete Marte!"

Od jutra do večera je v Daumontovi hiši odzvanjalo ime tete Marte. Teta Marta je bila mlajša sestra gospe Daumont.

Zgodaj sta bili ostali siroti, in ko se so starejša sestra Izabela poročila, je vzela sestro k sebi. Vsi dobri ljudje so jo za to hvalili. —

"Rad bi govoril z vami pač be-

sed, gospodina," je v zadregi de-

jal profesor.

Marta je mislila, da se gre za Ju-

liena in se pripravila, sledič pre-

profesorju v njegovo delovno sobo, da

brani svojega ljubljence proti pro-

fejerjevemu očitku.

"Gospodina — jaz — vas — ne morem svinj treba veliko nežno-

sti... jaz sam..." Tako je izjavil

Marta ga je izmenadela gledala

svojimi bistrimi očmi. To ga je o-

hrabril. "Gospodina, ali bi mi

horeči izkazati čast in postati moja

žena?"

Marta je bila zmadena. Obreza

terga moža, na katerem se je zredil

la duševna tesnobnost, se ji je zde-

likrati mil in usmiljenja vreden.

"Gospod, dovolite mi, da to pre-

mislim," mu je odgovorila z mi-

nim glasom. "Pridite žeg nekaj

dni k moji sestri, kjer dobiti od-

znamenito pismo."

"Teta Marta, kaj naj storim?"

"Hocemo sem strgal! Daj, brž mi jih

zakrap, da ne vidi mama!"

"Teta Marta, pojdi sem, ker ne

znam napraviti šolsko nalogu!"

"Teta Marta, poslušaj, kako do-

bro igram sonatino."

"Teta! Teta!" Zalepi Jeanne

pumek!

Druži pot je bilo treba Izaneči

rediti obliko, popraviti klobuk —

ali pa jo je pozval svak, industri-

jašec, da mu sestavi poročilo ali pa

napisujo mimo pismo.

Ko je ob šestih zjutraj vrnita

od rame naše revježev in služniki,

je teta Marta pripadala vsej hiši

in vsakemu posebej. To je bilo pre-

suženjstvo, a najlepše je bilo to,

da tega ničesar ni videl in ona sama

se najmanj. Tako je vsak misil, da

teta za mizo po lastni volji veduo

je star kralj, najslabši kos mesa,

zeleno ali prezelo sadje, da si je

sama izbrala soko, kjer je bilo po-

zimi strašno mrzlo, poleti pa nežno-

vroče, da se je sama odrekala

svoji volji, da bi mogla bolje služiti

tuji. Vsak je tako misil, a sama

se sploh ni ozirala na to.

Nekega dne se je zgodilo nekaj

dolga nevarnega. Njeni nečaki

in njihovi prijatelji so hoteli pre-

praviti predstavo. Teta Marta je bila

čista, ki jim je pripravila kostime

in napisala igro.

Otroci so dosegli velik uspeh. —

Predstavi je prisostovali tudi neki

prijatelji Daumontovih.

"Igrica je zelo ljubka," je rekel

teta Marti. "Ali zelaj pišete, gospo-

dična!"

In Marta je morala priznati, da

rada pripravlja otrokom in da je

njim na ljubo napisala nekoliko

pripravok.

"Dobro, dajte mi jih; pokažem

ži nemeku založniku. Preprisan

sem, da bo to dobra knjiga."

Marta je upala na zanimivje in

neodvisnejšo bodočnost.

"Pa saj ne postaneš pisateljica!

To ti bo le škodo pri možtvu."

Marta se je sladko nasmejala:

"Skoro mi bo trideset let, Iza-

bela, in zdi se mi, da je pravljic-

je name pozabil."

"Sicer pa," zaključi gospa Dai-

mon, "bi pisala za denar in tega

tebi ni treba, hvala Bogu! Saj si

pri nas. Kaj bi pa rekli ljudje, če

bi si sama služila kruh!"

In o tem se poslej ni več govo-

ralo.

Vendar čas za možitev alari

vendarše še ni bil potekel. Nekdo

je videl, opazil.

Da povemo po pravici, ni bil to

pravljenci prime. To je bil vrovec

štirideset let, profesor malega Ju-

liena. Opazil je bil tisoč in samotno

življenje Marte in njegov učenec

ni veliko pripravoval o njej

de in ne vznemiri tako kakor kri-
vičen očitek. Marta se je začela sa-
ma sedi zleti največja nehyratne-
ca, ker je hotela v bodoče živeti iz-
ven hiši, kateri je bilo njenome na-
sto.

Izabela je naslednji dan spreje-
la Gabrijelovega očeta. Vse je zna-
ta tako napeljati, da je profesor od-
sel do dnu duše ozaboščen in pre-
pričan, da se je bil zmotil v Mar-
ti. Marta da se je zhalila, da ne bi
bila kos tej načini, mu je dejala Izabela.

In tako je ostala teta Marta že
nadalje na svojem mestu in bila
dobri hišni duh za vezanje krav, an-
gel za izdelovanje šolskih nalog in latinskih prevodov, dobrí genij
sandwichev in previdnost majonez.

Ce bi bil kdo le malo bolj poz-
oren manjo — a komu je to prišlo
na um! — bi bil opazil, kako nje-
ne modre oči niso več tako bistrne
in da njen smeh ni več tako veder
in da hitreje zamre nego druge-
krati.

Nekoga junija večera, ko se je Andrej vrnil iz sole domov, je
tožila o velikih bolečinah v grlu.

Zdravnik je ugotovil skratinko in
odredil, da se ostali otroci odstra-
nijo iz hiše. Odpotovalo so z mater-
jo na letovišče, teta Marta pa je
ostala sama z malo bolnicu. Boles-
niča, da si pri nas ne more, Ta-
gospodina ne misli drugoga, kak-
si hišni in zapustila svoje nekaj
odpotovati v Bretagnu k ostalim,
ko se maglo in izmenadlo pojaviti na
njejbolezen, ki jo je bila pomagata
zdraviti na otroku. Oslabiljeno telo
je v treh dneh podleglo bolezni in
smrtni prišla kakor ropar, mar-
čev kakor zmanjška poščka in slava.
Počivala je svoje ledene roke na
bistre oči, ki so bile videte same.

Edis Collmer se je pr-
vetno najraje izpirala po priletnih
gospodih, že, da so pametnejši in
da znajo mladost tudi bolj ceniti.

Toda tudi s priletnimi možimi ni

moglo dolgo živeti. V sedmih letih

se je trikrat omogožila in vsi trije

možje so bili že priletni, vsakemu

je bilo že nad 50 let. Ko se je to-
čila tudi na tretjega, se je vrnila
k baletu. Na nobenega moža se ni

jezila. Prijateljevje je pravila, da

so kot prijatelj prav prijetni, kot

možje se je ji pa sli preverjati na živce.

In vsi trije so se z njo tudi po lo-
čitvi sestajali ter živeli v krožku

kor "trije in ena", da so se prav

imenovali zavestno.

Nekega junija večera, ko se je Andrej vrnil iz sole domov, je
tožila o velikih bolečinah v grlu.

Zdravnik je ugotovil skratinko in
odredil, da se ostali otroci odstra-
nijo iz hiše. Odpotovalo so z mater-
jo na letovišče, teta Marta pa je
ostala sama z malo bolnicu. Boles-
niča, da si pri nas ne more, Ta-
gospodina ne misli drugoga, kak-
si hišni in zapustila svoje nekaj
odpotovati v Bretagnu k ostalim,
ko se maglo in izmenadlo pojaviti na
njejbolezen, ki jo je bila pomagata
zdraviti na otroku. Oslabiljeno telo
je v treh dneh podleglo bolezni in
smrtni prišla kakor ropar, mar-
čev kakor zmanjška poščka in slava.
Počivala je svoje ledene roke na
bistre oči, ki so bile videte same.

Edis Collmer se je bila zelo zaviljena in

Trser je nosil svojo ženo na rokati,

saš je bil ker hoksar dovolj am-
bicioz. Toda preteklost v podobi tre-
tej leta je povprečno za dve leti. Na-
prej je povprečna starost pri mo-
žkih naravnih, kar je posledice bolni-
čih higijenskih razmer v zasebnem
in javnem življenju. Saj je določen
v velikoprečna angleška stanov-
nišča reforma obvezno soleno-
je, koper itd. za sleheno bivali-
ščev delavce, nastavljencev, aradi-
kov. Vprašanje je, zakaj ni imela
reforma blagodejne učinke tudi pri
ženskem naravnem, kar je posledice bolni-
čih higijenskih razmer v zasebnem
in javnem življenju. Saj je določen
v velikoprečna angleška stanov-
nišča reforma obvezno soleno-
je, koper itd. za sleheno bivali-
ščev delavce, nastavljencev, aradi-
kov. Vprašanje je, zakaj ni imela
reforma blagodejne učinke tudi pri
ženskem naravnem, kar je posledice bolni-
čih higijenskih razmer v zasebnem
in javnem življenju. Saj je določen
v velikoprečna angleška stanov-
nišča reforma obvezno soleno-
je, koper itd. za sleheno bivali-
ščev delavce, nastavljencev, aradi-
kov. Vprašanje je, zakaj ni imela
reforma blagodejne učinke tudi pri
ženskem naravnem, kar je posledice bolni-
čih higijenskih razmer v zasebnem
in javnem življenju. Saj je določen
v velikoprečna angleška stanov-
nišča reforma obvezno soleno-
je, koper itd. za sleheno bivali-
ščev delavce, nastavljencev, aradi-
kov. Vprašanje je, zakaj ni imela
reforma blagodejne učinke tudi pri
ženskem naravnem, kar je posledice bolni-
čih higijenskih razmer v zasebnem
in javnem življenju. Saj je določen
v velikoprečna angleška stanov-
nišča reforma obvezno soleno-
je, koper itd. za sleheno bivali-
ščev delavce, nastavljencev, aradi-
kov. Vprašanje je, zakaj ni imela
reforma blagodejne učinke tudi pri
ženskem naravnem, kar je posledice bolni-
čih higijenskih razmer v zasebnem
in javnem življenju. Saj je

NJEN VODNIK ROMAN IZ ŽIVLJENJA

• ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H. •

17

— Da prosim, Mama, naj te Juanita spravi k počitku. Jaz grem s seniorom Romom k Reni in predno se naspis, bom že zopet doma.

In tako gre Ceda s Henrikom proti Reni. Gresta že trg pred Domom. Med tem se je že zdanih in visoka stopnja kolinskega Domu sta se lesketala v jutranjem mraku.

— Ali si hčerev nekočiko ogledati Dom, seniorita! Vsak dnevni čas ima drugo razsvetljavo in tako zgodaj zjutraj ne boste več na nogah.

Ceda mu prikima in koraka poleg njega po širokih stopničah proti glavnemu vratom. Kot na magičnatega obiskovalca je tudi na Cedo napravila motranjost cerkve bladen urik. Samo krasne šipe v oknih so dajale velikansku prostoročje nekaj barve in topote.

Ceda izrazi proti Henriku svoj občutek in Henrik se ji nasmeje, ko pogleda v njen nekočiko bledi obraz.

— Tudi meni je bilo ravno tako, ko sem prvič stopil v Dom; toda kot vidite, ni v njen nikake slikovitosti. Videli pa boste še kaj lepšega, seniorita. Počakajte samo, kadar prideš v Italijo, boste videli v cerkvah mnogo barv, več soglasja in mnogo topote.

— Pojdite ven; mogoče sem jaz kriva, da sem razočarana. Četudi je Dom zelo mogočen, sem si ga vendar drugače predstavljal.

Gresta tedaj iz cerkve ter naravnost proti bregu Rena. Taen je stal parnik, pripravljen za odhod in bilo je žaljivo vrvejne ljudi. Gresta mišo parnika in dalej ob breg ob reki navzgor v smeri proti Bosni. Tukaj je bilo precej samotno in le malo ljudi.

Henrik pripoveduje Cedi o Reni, kar mu je bilo znano o njej. Ceda ga posluša, nato pa pravi:

— Reno sem si predstavlja mnogo večjo reko, ker mi je oče a njej mnogo govoril. Kdor je viden reke Misssouri, Mississippi, Amazonko in Rio de la Plata, se mi zdi Rena precej majhna. In vendar jo je imel oče v mislih kot reko vseh rek.

Henrik se smije.

— In tako se godi nam v tujini. Naše hrepene je olepša vse, kar smo lepega pustili dema. Tedaj celo mislimo, da je pri nas luna mnogo večja kot kje drugje. In tako se godi z ljudmi, ki prihajo iz majhnih mest v velika mesta. Svoj domači kraj si naslikajo z vsem čarom svojega hrepeneja, predno ga že dolgo časa zopet vidijo. Nato pa so brdo rezozarani in se ne počutijo več domače v kraju svoje mladosti. In tako se godi tudi nam v tujini. V duhu vidimo resko, ponosno, lepo domovino, jo lepkamo z vso nikavnostjo svojega hrepeneja; domovina nam je nekaj krasnega, čudovitega, vescega ne predkosi vsa lepota tujine. Ko pa se že leta vrnemo, s strahom oprižimo, da je domovina postala majhna, da je stisnjena in da za nas nima več prostora. Toda navzicle temu, si jo vissemo z bolestno ljubezenjo v sreči, šetudi smo spoznali njen nedostatke. Z namu je tako kot z zaljubljenecem, ki vidi v predmetu svoje ljubeznih navzlic njegovim napakam in slabostim samo lepo — ako je prava ljubezen.

Ceda ga neglo pogleda od strani. Ali je govoril iz izkušnje? Ali je ljubil tako dekle, katero je navzlie njenim napakam smatral vredno ljubezen? In tedaj se ji zdi, da se ji krvi sreči, toda pravi gladno in mirno:

— Ali se je tudi vam zgodilo tako, ko ste zopet prišli v domovino?

— Gotovo! In tako bi se zgodilo tudi vašemu gospodu čestemu, ko bi se zopet vrnil, verjetno mi. Sam sebi bi se smejal, ko bi opazil, da je Mississippi prekošil reko vseh rek, ki je živel v njegovem spominu in malo bi ga bolelo, ko bi ga dežela njegovih sanj razčarala. Toda ljubil bi jo navzlie temu.

Ceda moči in premišljajo njegove besede. Tudi Henrik umolne. Njeni misli ni hotel anotiti. In nato se oba zavesta, da sta se da prvič popolnoma sama. Ceda nenadoma obstane kot bi bilo nevarno navoraviti še en korak.

— Vrnila se hova, — pravi tiho.

In Ceda se obrne. Takoj se postavi Henrik na njen levico ter gresta proti domu. Ko se vrneta v hotel, se je senora že naspala in medtem ko gre Ceda proti njej, preskrbi Henrik vse, kar bi bilo obema v večjo udobnost.

Po dveh dneh sta se obe naveličali Kolina. Zgodaj zjutraj se vsi odpeljajo dalje proti Parizu. Ko se vozijo skozi Belgijo, razkazuje Henrik po vojni opustošene kraje. Medtem ko gleda Ceda z resnimi očmi na zadnje pričo opustošenja, na te nene opomine za mir, ki se nenači z rokami tiski učesa.

O, nič o vojni, senior Rom. O tem ne morem slišati.

Toda takoj nato ga vpraša o njegovih določitvah v vojni. Njegov obraz se pomrači in te nerad daje kratka pojasnila. Ž njam se je godilo kot z drugimi; o tem ni rad govoril, ker je hotel pozbiti vse te stranske spomine.

Mehkočutna Ceda to takoj opazi in obrne pogovor na drug predmet.

Zvezčer pridejo v Pariz. Henrik je naročil sobe v hotelu Ritz. Henrik je zopet poskrbel za vso udobnost. To tudi ni bilo nič težavno, ker denar pri bohi gospodinjah ni igral nikake vloge. In tako si v vsej udobnosti ogledajo Pariz.

Henrik je za ves čas bivanja v Parizu najel avtomobil. Najprej so se peljali po Bois de Boulogne in zatem skozi Saint Cloud v Versailles. Tudi tu se je Henrik pokazal večesrega vodnika, ker je že vse poznal in potovanj s Konstantinom Radowlom. O vsem, kar je bilo kaj večnega v Versaillesu, je med ogledovanjem mogel mnogo povedati v velikem gradu. Nato obiščejo še Mali in Veliki Trianon ter se peljejo nazaj skozi Saint Germain ter se za nekaj časa odpeljajo na terasi gradu Henrika IV., od koder je krasen razgled na Pariz in okolico.

Zvezčer so bili v operi. Naslednjega dne obiščejo katedralo Notre Dame.

Obema damatama je najbolj ugajal kip Device Orleanske, ki je iz čistega belega mramorja, kar je v velikem nasprotju s starim temnim zidovjem velikanske cerkve.

Pozneje se peljejo skoti Quartir Latin, gori do Sacre Couer, kjer brezmadežno belo zidovje vladai nad Parizom. Na širokih stopničah, ki vodijo v cerkev, so imeli lep razgled na niže ležeči Pariz.

Tedni so jim potekli, kot bi zleteli. Vsak dan si ogledajo kaj novega. Pariz s svojo zgodovino in kuluro je očaral obe in mesto sta pod spremnim Henrikovim vodstvom dodobri spoznali.

Nekega dopoldneva si privoščijo tudi Louvre.

Iz Jugoslavije.

Za svoj god se je ustrelil.

V Garašnici bližu Bjelovara se je ustrelil 24-letni Edvard Kalinger. Pred samomorom je strejal na svojo ljubico, 15-letno Tejo Radanović, ki jo je težko ranil. Kalinger je napisal materi poslovno pismo, ki v njem pravi, da bo ustrelil sebe in Tejo in da naj ju skupaj pokopljeno. Potem je pa stopil pred dekleta in ji ponovil revolver, češ naj se ustreli. Delež je to odkončilo, na kar je fant ustrelil najprej njo, potem pa se je v glavo. Noben strel pa ni bil smarten. Tedaj je fant dejal dekletu, naj razgali prsa, kar je storila. Ustrelil jo je še v prsa, potem je pa pognal kroglo sebi v glavo in če dve urki umrl. Ustrelil se je baš za svoj god.

Očetove besede so se izpolnile.

20-letni Ljubomir Rakič iz vasi Gor. Svilj blizu Bosanskega Šamca se je doma z očetom sprijateljil, ker hotel s prijateljem v Šamcu na Savo, pa ga oče ni pustil. Oče mu je zaklicil: "Bog daj, da bi bila ta voja pot na Savo zadnja!" Fantje se zašla s čolnom v vrtince za ladjo, ki jih je potegnil k ladji. Vsi trije so se prijeli za klijun in vsebiti obsojeni: Oče Milutin na 5 in pol leta ješ, sin Vojislav na 4 leta, Branko pa 1 in pol leta.

Na podlagri vsega tega so bili obsojeni: Oče Milutin na 5 in pol leta ješ, sin Vojislav na 4 leta, Branko pa 1 in pol leta.

Vsi trije so se po pritožili. Biti je nova obravnavava. Pri novi obsojeni so bili zopet vsi trije obsojeni kakor prvič. Pa so se še enkrat pritožili. Sedaj se bo baje tu di državni tožilec pritožil.

Smrt njastarejše Jugoslovanke.

V vasi Klinovo pri Kavadarju v Južni Srbiji je umrla 118-letna Jelka Dimitrijevićeva, ki je preživela 100 let v zakonu s svojim možem Stojanom Dimitrijevićem, ki je star okrog 123 let in je preživel svojo zvezdo življensko družino. Ko so beografski listi beležili 100-letnico zakona pokojne Jelke, se je ta vest raznesla tudi po inozemskih listih in celo londonski "Times" je objavil o Jelki injši članek in njeni sliko. Staršo je spremljala do groba vsa vas.

Kako prideš do tujih milijonov.

V mestu Paračinu v Srbiji so imeli banko, ki se je imenovala Paračinska banca. V Paračinu so imeli tudi župana Milutina Popovića, uglednega moža. Milutin Popović je postal zaradi svojega ugleda tudi predsednik Paračinske banke, katero je poslej upravljal po svojih nazorih.

Predsednik mora imeti zaupanje v ravnateljski banke. In komu naj človek bolj zaupa ko svojemu sinu? Zato je postal ravnatelj banke predsednikov sin Vojislav. Ker pa je tudi knjigovodja važna oseba, je bil imenovan za knjigovodjo Popovićev drugi sin Branko, kateri je obenem opravljal posle skladisnika. In tako so oče in dva sinova upravljali banko v najlepšem medsebojnem sporazumu in toliko časa, dokler ni banka 3. februarja 1933 prišla v konkurs. Ko so pregleddali blagajno, so v njej našli celih 435 Din gotovine.

Banka je imela 1 milijon dinarjev glavnice. Tega denarja ni več. Banka je imela 308.000 Din rezervnega fonda. Tudi tega fonda ni več. Bačna rodovina si ga je kar prilista. Poleg tega so si Popovići izposodili na menice, ki pa niso nikaj krite, 804.000 Din. Pri drugih denarnih zavodilih so Popovići vzeljeli posojilo 782.000 Din z jambrovim berščnikom in vse državnih tožilecev, estala sta same isti obtožence in zagovornik dr. Magdic. Ker tudi k testi razpravi ni bilo nekaterih odločilnih prič, je bila razprava zopet odzadena. Da se pa zopet ne bo menjal senat in tedaj že bila v likvidaciji. Svoje-

mu sinu Svetislavu je Milutin dal izplačati od banke 95.000 Din.

S takim gospodarstvom je oškodovana banca za 3 milijone, vlagatelji pa za 3 milijone. Nekateri vlagatelji so izgubili vse svoje premoženje in so sedaj na beraski palici.

Že lanskoga julija so se vsi trije bankirji morali zagovarjati pred sodniki v Jagodini. Takole so se zagovarjali:

Oče Milutin je izjavil, da sploh ni krv, ker je kot župan imel preveč dela, da bi se mogel brigati za banko.

Sin Vojislav, direktor banke, je izjavil, da ni krv, ker je kot direktor imel preveč dela, da bi mogel nadzorovati še delo svojih uradnikov.

Branko, bankin knjigovodja, je pa izjavil, da sploh ne more biti krv, ker se na knjigovodstvo nič ne razume. Ker ne pozna knjigovodstva, zato sploh ni vodnik.

Na podlagi vsega tega so bili obsojeni: Oče Milutin na 5 in pol leta ješ, sin Vojislav na 4 leta, Branko pa 1 in pol leta.

Vsi trije so se po pritožili. Biti je nova obravnavava. Pri novi obsojeni so bili zopet vsi trije obsojeni kakor prvič. Pa so se še enkrat pritožili. Sedaj se bo baje tu di državni tožilec pritožil.

Vsi trije so se po pritožili. Biti je nova obravnavava. Pri novi obsojeni so bili zopet vsi trije obsojeni kakor prvič. Pa so se še enkrat pritožili. Sedaj se bo baje tu di državni tožilec pritožil.

Vsi trije so se po pritožili. Biti je nova obravnavava. Pri novi obsojeni so bili zopet vsi trije obsojeni kakor prvič. Pa so se še enkrat pritožili. Sedaj se bo baje tu di državni tožilec pritožil.

Vsi trije so se po pritožili. Biti je nova obravnavava. Pri novi obsojeni so bili zopet vsi trije obsojeni kakor prvič. Pa so se še enkrat pritožili. Sedaj se bo baje tu di državni tožilec pritožil.

Vsi trije so se po pritožili. Biti je nova obravnavava. Pri novi obsojeni so bili zopet vsi trije obsojeni kakor prvič. Pa so se še enkrat pritožili. Sedaj se bo baje tu di državni tožilec pritožil.

Vsi trije so se po pritožili. Biti je nova obravnavava. Pri novi obsojeni so bili zopet vsi trije obsojeni kakor prvič. Pa so se še enkrat pritožili. Sedaj se bo baje tu di državni tožilec pritožil.

Vsi trije so se po pritožili. Biti je nova obravnavava. Pri novi obsojeni so bili zopet vsi trije obsojeni kakor prvič. Pa so se še enkrat pritožili. Sedaj se bo baje tu di državni tožilec pritožil.

Vsi trije so se po pritožili. Biti je nova obravnavava. Pri novi obsojeni so bili zopet vsi trije obsojeni kakor prvič. Pa so se še enkrat pritožili. Sedaj se bo baje tu di državni tožilec pritožil.

Vsi trije so se po pritožili. Biti je nova obravnavava. Pri novi obsojeni so bili zopet vsi trije obsojeni kakor prvič. Pa so se še enkrat pritožili. Sedaj se bo baje tu di državni tožilec pritožil.

Vsi trije so se po pritožili. Biti je nova obravnavava. Pri novi obsojeni so bili zopet vsi trije obsojeni kakor prvič. Pa so se še enkrat pritožili. Sedaj se bo baje tu di državni tožilec pritožil.

Vsi trije so se po pritožili. Biti je nova obravnavava. Pri novi obsojeni so bili zopet vsi trije obsojeni kakor prvič. Pa so se še enkrat pritožili. Sedaj se bo baje tu di državni tožilec pritožil.

Vsi trije so se po pritožili. Biti je nova obravnavava. Pri novi obsojeni so bili zopet vsi trije obsojeni kakor prvič. Pa so se še enkrat pritožili. Sedaj se bo baje tu di državni tožilec pritožil.

Vsi trije so se po pritožili. Biti je nova obravnavava. Pri novi obsojeni so bili zopet vsi trije obsojeni kakor prvič. Pa so se še enkrat pritožili. Sedaj se bo baje tu di državni tožilec pritožil.

Vsi trije so se po pritožili. Biti je nova obravnavava. Pri novi obsojeni so bili zopet vsi trije obsojeni kakor prvič. Pa so se še enkrat pritožili. Sedaj se bo baje tu di državni tožilec pritožil.

Vsi trije so se po pritožili. Biti je nova obravnavava. Pri novi obsojeni so bili zopet vsi trije obsojeni kakor prvič. Pa so se še enkrat pritožili. Sedaj se bo baje tu di državni tožilec pritožil.

Vsi trije so se po pritožili. Biti je nova obravnavava. Pri novi obsojeni so bili zopet vsi trije obsojeni kakor prvič. Pa so se še enkrat pritožili. Sedaj se bo baje tu di državni tožilec pritožil.

Vsi trije so se po pritožili. Biti je nova obravnavava. Pri novi obsojeni so bili zopet vsi trije obsojeni kakor prvič. Pa so se še enkrat pritožili. Sedaj se bo baje tu di državni tožilec pritožil.